

DRIEMASTER

De VVD is boven Jan

Was het tot voor kort in de VVD-kringen de hoogste wijsheid niet te roeren in de potjes die de confessionelen op het partijvernieuwings(vage) vuur hadden staan sudderen, in Hilversum op de Extra (!), (tjonge, tjonge, de vergaderlust in liberale gelederen kent geen grenzen meer!), (de enige die er niet was, behalve ik, was Toxopeus), op de Extra partijraad riep mr. Geertsema de anti-revolutionairen toe een eind te maken aan de activiteiten van dat lullige groepje radicalen die de rust van de zwiigende meerderheid met succes zo vaak dreigen te verstoren dat men zelfs bij zijn vrienden (ha, ha, zou Geertsema dat werkelijk geloven?) een begin van twijfel zaait aan zijn werkelijke bedoelingen (al weer: ha, ha, zou Geertsema ook dat werkelijk menen?).

Geertsema, de nieuwe fractieleider van de VVD in de Tweede Kamer, had naast weinig durf wel enige reden tot deze uitspraak. Lange tijd heeft men kunnen geloven dat de ARP toch wel contrecoeur in deze regering zat, de diepe knieval die Biesheuvel aan het slot van het belastingdebat voor Witteveen en de VVD heeft gemaakt, toonde aan dat de ARP samenwerking met de VVD verkieselijker vindt dan de riskante avonturen in de progressieve concentratie, die door de overgrote meerderheid van de antirevolutionaire achterban overigens niet eens wordt begeerd. En dat weet Biesheuvel natuurlijk ook drommels goed.

De regering kon dus makkelijk voet bij stuk houden in de stellige overtuiging dat Biesheuvel voor het „onaanvaardbaar” zou terug deinzen. Wat dan ook prompt gebeurde.

Waarom was dit debat nu van zo grote politieke betekenis?

Terecht is er van VVD-zijde op gewezen dat het politieke gezicht van dit kabinet bepaald wordt door deze belastingverlaging (door sommigen hardnekkig „inflatie-correctie” genoemd), zoals het kabinet-Cals de historie zal ingaan als het kabinet-van-de-vier (of vijf?) O's. Het duo Witteveen-De Jong houdt nu eenmaal het gezicht gericht op de belastingbetaler, die vriendelijk wordt verzocht zich in 1971 wèl te herinneren wie hem 't douceurtje van 900 miljoen heeft bezorgd. Als opmerking terzijde dient hieraan te worden toegevoegd dat als argument is gebruikt, dat het hier gaat om een zaak van „simpele rechtvaardigheid”, wat aardig gezegd is, al zijn er zaken van simpele rechtvaardigheid waar wij de liberalen van de VVD nooit erg hard voor hebben zien rennen, zelfs als ze geen cent hoefden te kosten. Portheine constateerde dan ook met recht dat dit debat de belastingbetaler (daar is hij alweer!) goede perspectieven opende op een beleid in de richting zoals de VVD voorstaat.

In de ARP en de andere confessionele partijen

Isolatie- en
Plaatwerkbedrijf
ROTAMISOL

**Uitvoerders van warmte-,
koude- en geluidsisolatie**
Kantoor: Verschoorstraat 69-71,
Rotterdam, tel. 010 - 273954
Couperusstraat 48, Ridderkerk,
tel. 01804 - 5503

De redactie wenst de JOVD, de JOVD-leden en onze lezers
een goed 1970 toe

beseft men dat terdege. Voor de KVP en de CHU is dat niet zo erg. In de CHU zitten geen „radicalen” en de roomse radicalen hebben elkaar al lang in de PPR gevonden. Den Uyl en Van Mierlo gingen daarom lekker Biesheuveltje-pesten, wat sommigen als „onpolitiek” bestempelden, wat het natuurlijk niet is, omdat iedereen goed beseft dat de ARP als progressieve partner definitief kan worden afgeschreven.

Toen mr. Geertsema dan ook concludeerde dat voortzetting van de huidige „rechtse coalitie” na 1971 voor de hand ligt sprak hij een waar woord. Kennelijk niet tot genoegen van de confessionele partners die de week daarop minister De Block in de kou en de VVD in de rechtse hoek met GPV, Boeren en Binding Rechts lieten staan.

Hoe het ook zij, het was niet meer dan een kleine demonstratie, een onbetekenend incident dat niet vermag te bedekken hoe hecht de huidige coalitie in elkaar zit.

Het hoofdstuk „partijvernieuwing” is wat de VVD betreft hiermee wel afgesloten, al vraag je je wel af waarom zoveel mensen zich daar zoveel jaren zo druk over hebben gemaakt. Maar eigenlijk hadden ze het al veel eerder kunnen weten. Voor de VVD is de eeuwige coalitie met KVP, CH en AR, met of zonder radicalen, de enige oplossing. Met Molly op Binnenlandse Zaken en Witteveen op Financiën houd je de vooruitgang dan wel tegen.

Met dit verschil dat we het nu allemaal wel zeker weten.

GERARD VAN DER MEER

vloeibare stikstof vloeibare zuurstof
machinefabriek **HOEK**

N.V. W.A. Hoek's machine- en zuurstoffabriek
Havenstraat 19 - Schiedam - Tel. 010-269061

BOELE's

Scheepswerven en
Machinefabriek N.V.

BOLNES

Strijd voor Vrijheid en Democratie voor
iedereen, behalve voor Houtvernielers.

— ☆ —

Bestrijdt deze door uw hout onder hoge
druk te laten impregneren bij:

v. d. SIJDE's HOUTBEREIDING N.V.

SPUI 40 — STRIJEN — TELEFOON 01854 - 280

DRIEMASTER

21e jaargang, no. 10, 5 januari 1970

Maandblad van de onafhankelijke Liberale Jongeren-Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD).

HOOFDREDACTEUR: G. van der Meer. LEDEN VAN DE REDACTIE: mej. A. Gijsberts, M. P. van Dijk (secretaris), drs J. H. Lambers (administratie). REDACTIE-ADRES: Abbenesstraat 22-II, Amsterdam, tel. 020-172507. KOPIJ JOVD-JOURNAAL: Bloemgracht 101-I, Amsterdam, tel. 020-237495. ADMINISTRATIE-ADRES: Helperszoom 349, Groningen.

ABONNEMENTSPRIJS: Minimaal f 7,50 per jaar; voor leden gratis. ADVERTENTIE-TARIEVEN worden gaarne verstrekt door de administrateur. BETALINGEN van advertentie- en abonnementsgelden uitsluitend op giro-rekening 277760 t.n.v. Stichting „De Driemaster” te Den Haag.

ALGEMEEN SECRETARIAAT van de JOVD: De Genestetlaan 2A, Zeist, tel. 03404-10165. ALGEMEEN PENNINGMEESTER van de JOVD: Van Nijenrodestraat 105, Den Haag, giro-rekening 953500.

AMSTERDAMS LIBERALISME

Amsterdam vanouds de stad, tenminste dat zegt men, waar de revolutie broeit, zelfs iemand met een sterk ontwikkeld reukorgaan zou dat zonder meer kunnen constateren, heeft weer zijn goede eigenschappen laten zien, door nu zelfs in het liberale kamp enige woeling te doen ontstaan, die zelfs alleen maar als publiciteitsstunt al volkomen mislukt is.

Zoals u bekend was het de bedoeling van de afdeling Amsterdam van de JOVD samen met de LSVa, een nieuwe organisatie op te richten, naar mij verzekerd werd onder de naam Liberale Brainstorming Amsterdam (LIBRA). Het geheel zou onder voorzitterschap staan van de heer Jan Pot, economie student aan de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam, berucht u weet wel van dat Maagdenhuis en zo.

Het oude bestuur van de afdeling Amsterdam onder de briljante leiding van Jaap Hoogstra en daarin bijgestaan door het optreden van enkele uitgetreden en deftig en driftig ABN pratende liberale Amsterdamse studenten, maakten de vergadering tot een waardige chaos, die de afgang van de JOVD-afdeling accentueerde. Oorzaak van een en ander was wel de buitengemeen slechte voorberei-

ding van deze uittreding door het afdelingsbestuur en zo er al enige voorbereiding is geweest, werd deze door een eeuwig weerkerende probleemzokerij door de liberale studenten — om het gestelde nog eens in omgekeerde volgorde te bezien, of om de motie van achter naar voren te lezen of iets dergelijks, in de grond geboord.

Het heeft eigenlijk geen zin een ooggetuige verslag te geven van wat er zich zoal heeft afgespeeld in de Brakke Grond, maar opvallend is echter dat de gehele groep stemmingmakers in Amsterdam geen vatbaarheid blijkt te bezitten, naar argumenten te luisteren, laat staan in staat is duidelijk te formuleren, op welke juridische gronden de afdeling nu had besloten tot opheffing te kunnen overgaan. Toegegeven, er zijn meer mensen in de JOVD, die het niet meer zo erg goed zien, blijkens een motie in Emmen, die eerder pleitte voor opheffing van de club.

Het proces van de scheiding der geesten binnen de JOVD is voorlopig weer tot stilstand gekomen. Het HB heeft het afdelingsbestuur geschorst en heeft een voorlopig bestuur kunnen formeren. De Raad van Beroep kan zich weer eens wat vermoenen.

M. P. V. D.

(hier ligt nog een stukje bevoegdheid van de nationale parlementen). Men mag niet aannemen dat Pompidou een dergelijke gok zou wagen. Maar de Franse diplomatie heeft wel eens eerder stoute stukjes uitgehaald en daarom zou het geruststellend zijn geweest, als in deze materie wat meer duidelijkheid zou zijn verschaft.

De landbouwfinanciering

Men is het eens geworden over de gemeenschappelijke financiering. Een voordelige zaak voor Frankrijk en ook Nederland, een dure aangelegenheid voor de Duitsers. Het is dan ook geen wonder dat Brandt alleen akkoord ging onder de voorwaarde dat de overschotten bestreden zouden worden door aanpassingen in het systeem. Opvallend was dat Brandt onomwonden verklaarde dat structuurmaatregelen in de landbouw een nationale zaak moesten blijven. Daarmee lijkt het plan-Mansholt een goede kans te maken de ijskast in te gaan. Het plan-Mansholt is een goed plan gezien uit het oogpunt van structuurbeleid; of het het meest geschikte middel is om uit de overschotsituatie te geraken is op zijn zachtst gezegd twijfelachtig. Al teveel teleurstelling over Brandts houding is daarom niet op zijn plaats. De vervulling van de voorwaarde van aanpassingen is echter wel afhankelijk van de honorering van een zware wissel op de toekomst, te weten het loyale samenwerken van de EEG-partners om dat doel te bereiken.

De positie van het Europees parlement

Men weet dat Nederland met anderen altijd de eis heeft gesteld dat dit parlement meer bevoegdheden zou dienen te krijgen wanneer de gemeenschap over „eigen middelen” zou gaan beschikken. Dit standpunt wordt gevolgd in het communiqué middels enige fraaie volzinnen. De vrees bekruipt ons dat die meerdere bevoegdheden wel eens neer zouden kunnen komen op een slap aftreksel van het budgetrecht.

De directe verkiezingen voor het Europees parlement zijn op de topconferentie weer eens de mist ingegaan tengevolge van Franse angst.

Euratom

Dit is al een hele poos een noodlijdend instituut, waar opnieuw Frankrijk alweer niet geheel onschuldig is. Toch is het merkwaardig dat de kansen die hier lagen niet werden uitgebuit in een tijd waarin zoveel sprake is van een technologische achterstand van Europa bij Amerika. Duitsland heeft gelukkig een initiatief genomen in de goede richting, dat in principe ook door de Fransen is aan-

Een top- of een flopconferentie

Deze woordspeling was niet van de lucht vóór, tijdens en ná de EEG-topconferentie. Het antwoord hierop is niet zo gemakkelijk te geven. De meest voorkomende reactie na afloop had dan ook iets van beide elementen in zich. Het lijkt de moeite waard tot een evaluatie te komen aan de hand van de „resultaten”, die op de belangrijkste punten zijn geboekt. Voorop moet echter gesteld worden dat elke evaluatie enigszins mank moet gaan, omdat vrij veel ruimte voor subjectieve interpretatie is overgebleven.

De toetreding van Engeland en de andere kadidaat-leden

In het slotcommuniqué staat geen datum vermeld waarvoor de onderhandelingen met deze landen moet zijn begonnen. Hier heeft Pompidou duidelijk zijn zin doorgedreven. Tijdens de persconferenties na afloop hebben echter alle zes delegaties een verklaring afgelegd waaruit blijkt dat de onderhandelingen voor 1 juli 1970 moeten beginnen.

Ruwweg zijn twee interpretaties mogelijk. Frankrijk is werkelijk niet meer van plan Engeland uit de EEG te houden, maar kon dat niet al te duidelijk zeggen in verband met de orthodoxe vleugel in de gaullistische partij. Het is echter ook mogelijk dat Frankrijk alleen maar de buit van de landbouwfinanciering wilde binnen slepen in de veronderstelling dat de onderhandelingen met Engeland nog wel zo moeilijk zullen blijken (en dat deze moeilijk worden staat wel vast) dat op een fatsoenlijke manier een mislukking kan worden bereikt. Er zijn twee omstandigheden die de eerste interpretatie waarschijnlijk maken. Wanneer een mislukking van de onderhandelingen al te duidelijk aan de Fransen zou zijn te wijten, zouden die daarmee, dit maal onherroepelijk, het vertrouwen van hun partners verliezen. Bovendien — en dat telt nog zwaarder — zouden in dat geval het Duitse en het Nederlandse parlement stellig weigeren de landbouwfinanciering te ratificeren

vaard. Het mislukken van de eigen energiepolitiek op nucleair gebied zal daaraan trouwens wel niet vreemd zijn.

De samenwerking op economisch en monetair terrein

Op dit gebied heeft alweer Brandt een opvallend initiatief genomen. Hij bleef niet steken in de bekende platitudes dat Duitsland hiervoor een open oog heeft maar hij deed ook een voorstel tot een Europees reservefonds, waarin Duitsland bereid zou zijn een deel van zijn monetaire reserves te storten.

Samenvattend kan gezegd worden dat er vele wissels op de toekomst getrokken worden naast die éne die al genoemd is; zeer in het bijzonder geldt dit wel voor een onderwerp dat

wij verder niet zullen aanroeren (omdat wij er vooralsnog helemaal niet in geloven), nl. de samenwerking op politiek gebied. Goed vertrouwen is een schone zaak, maar schenkt in de internationale politiek vaak weinig vermaak. Kortom wij zijn nogal pessimistisch gebleven en wachten vol scepsis de datum van 1 juli af en de resultaten van de onderhandelingen met de kandidaat-leden. Wij zijn al „dankbaar” dat de conferentie niet mislukt is. Toch heeft deze conferentie een groot lichtpunt te zien gegeven, dat echter los staat van de eigenlijke „top”. Duitsland heeft een politicus van waarlijk groot formaat als kanselier gekregen en dat feit overschaduwt voor ons alle (zogenaamde) resultaten van de EEG-topconferentie.

H. BOSMA

baar. De regering, die in de Tweede Kamer nog met zoveel moed (?) optrad, is vlot door de pomp gegaan en minister Roolvink heeft een brief geschreven aan de Stichting van de Arbeid, met een nietszeggende inhoud — dat wel. Als de regering haar gezicht wil redden, is het aanbevelenswaard onmiddellijk een even duidelijk standpunt in te nemen als bij de behandeling in de Tweede Kamer. Gelukkig heeft mr. Van Riel dat standpunt in wat mildere bewoordingen ook verdedigd. Het doet ons deugd de heer Van Riel ook eens met instemming te kunnen citeren. Dit neemt echter niet weg dat wij over hem eenzelfde mening blijven koesteren als over de Eerste Kamer: beide „instituten” zijn wij liever kwijt dan rijk.

H. B.

MARGINALIA

Deserteurs en Zigeuners

In menige politieke discussie wordt Zweden als een voorbeeld aangehaald hoe het wel moet, vooral de sociale toestanden worden veelal hoog geprezen en terecht. Ook heeft Zweden enige faam verworven als gastland voor Amerikaanse deserteurs — ook niet ten onrechte. Maar ook in een dergelijk modern land komen nog restanten (laten we dat maar hopen) van een niet al te frisse mentaliteit voor. Onlangs werden nl. een aantal zigeuners uit het land gezet, die daardoor werden gedwongen naar Frankrijk terug te keren, een land dat bekend staat om zijn belabberde houding t.o.v. zigeuners. Zelfs in een land als Zweden schijnen sommigen (lees: Amerikaanse deserteurs) meer gelijk te zijn als anderen (lees: zigeuners). Deze uitgewezen zigeuners moesten op hun reis naar Frankrijk Nederland doortrekken. Dat mocht pas, toen vaststond dat Frankrijk hen allen zou toelaten. Nederland hakt

met de botte bijl, wij willen geen a-sociale deserteurs en geen a-sociale zigeuners. Deze houding stinkt tenminste naar een consequent niet-voortuitstrevend beleid.

De Eerste Kamer en de knevelwet van Roolvink

De sociale commissie van de Eerste Kamer heeft gemeend de loonwet, die met zoveel moeite en misplaatst staatsrechtelijk vertoont door de Tweede Kamer is geloodst, voorlopig niet in behandeling te moeten nemen. De regering moet eerst nog maar eens overleg plegen met het georganiseerde bedrijfsleven. De Eerste Kamer heeft hiermee blijk gegeven van een onbegrip t.a.v. haar eigen staatsrechtelijke positie. Deze Kamer moet een wetsontwerp aanvaarden of verwerpen zoals het daar ligt, amendementen zijn uit den boze. Ook de verkapte manier van amendering, die nu beproefd wordt, is niet toelaat-

Socialisme contra liberalisme

Ook de nieuwbakken VVD-fractie-leider Geertsema beijvert zich om de tegenstelling liberalisme-socialisme overeind te houden. Dit waarschijnlijk tegen beter weten in. Of zijn de liberalen van vandaag echt zo naïef?

De sceptici zijn na de loondebatten in de beide Kamers echter wel genezen. De Volkspartij voor Vrijheid etc. is dus voorstander om de regering door middel van artikel 8 te machtigen eventueel in bepaalde CAO's in te grijpen. De PvdA en andere dogmatische dirigisten willen echter volledige vrijheid voor de onderhandelende partijen. Kloos wil zelfs alle bestaande „knevelwetten en wurginstituten” liquideren. De heer Kloos zou het dus in een liberaal kabinet zeer goed doen! Dit in tegenstelling tot Nieuw Links' „Tien over Rood” waarin voor een strak centraal loonbeleid wordt gepleit.

Laten we nu driemaal raden wie liberaal is en wie socialist en waar dus precies de tegenstelling ligt. De PvdA liberaal (afgezien van N.L.) en VVD en N.L. socialistisch? Of andersom? Of allebei misschien beurtelings al naar gelang het met het oog op de toestand van de arbeidsmarkt uitkomt?

Zou het misschien niet zo zijn dat noch de PvdA socialistisch is noch de VVD liberaal? Om even bij de VVD te blijven (de JOVD moet zich voortaan immers meer op de VVD richten): men moet zo langzamerhand wel van goeden huize zijn om de VVD nog liberaal te kunnen noemen. Wij zouden daarom graag eens van onze lezers vernemen in welke opzichten zij de standpunten van de VVD-fractie in de Tweede Kamer liberaal vinden. Zolang we dit niet horen lijkt het ons reëler

★ *F. Onnes & Zoon* ★

★ *Wijnhandel - Groningen* ★

★

★

★

**Een oude naam
voor goede wijn.**

★

★

★

★

★

om de quasi-tegenstelling liberalisme-socialisme maar in het ideologische asvat te wippen. De steeds opgerakelde tegenstelling lijkt alleen nog zin te hebben om een weinig kritische achterban in zijn dommel te houden. Alleen wie niet verder kijkt dan zijn neus lang is meent dat er sinds de dertiger jaren in wezen niets veranderd is.

J. H. LAMBERS

Wilson en Biafra

Het socialisme van premier Wilson c.s. is er ook een van een eigenaardig soort. Ergens lijkt het zelfs iets van het nationaal-socialisme weg te hebben. Wilson gaat er immers volkomen mee akkoord dat Biafra door middel van de weg der uit-hongering gedwongen wordt om in de eertijds door de koloniale macht ingestelde federatie terug te keren. Zo eerlijk om dat toe te geven is Wilson echter niet. Door middel van zijn infanteriewapens hoopt hij pressie op de uithongeraars te kunnen uitoefenen. Dat zegt hij tenminste. En verder is het zo dat als Engeland deze wapens niet levert Rusland het wel doet. Met zo'n redenering is het leegroven van een bank dus ook min of meer gerechtvaardigd.

Pas sinds zeer kort is hij ook bereid voedsel te leveren. Het kan dus straks mooi om de beurt: kogel, broodje, kogel, broodje. De motivering hiervan zal wel zijn dat zonder voedsel de kogels niet meer nodig zijn. En dan zou geen pressie meer uitgeoefend kunnen worden, niet waar?

Het wordt tijd dat Nederland, als krachtigste pleitbezorger van Englands toetreding tot de EEG, zich te weer gaat stellen tegen de eventuele

toetreding. Tenminste zo lang de Engelse regering doorgaat met haar misdaden. Wanneer men nl. alleen maar het argument van het directe materiële gewin, dat hierbij voor Nederland gebaat is, een rol laat spelen dan degraderen de Nederlandse voedselgiften aan Biafra tot Judaspenningen. Of zo men wil tot aflaten van schuld, om in Christelijke termen te blijven spreken.

Liever de kanonnen van een internationale politiemacht dan de boter die ook de Nederlandse regering op haar hoofd heeft!

J. H. LAMBERS

let, Wiet, My Lai, Weg

Dit is een nieuw gezelschapsspelletje van de Amerikaanse troepen in Vietnam. Minder vriendelijke mensen zeggen dat het hier om oorlogsmisdaden gaat. Nog minder vriendelijke mensen trekken — al dan niet schuchter — een vergelijking met wat „de Duitsers deden” in de Tweede Wereldoorlog. Gaat deze vergelijking mank of niet? Wij zijn geneigd deze vraag te beantwoorden met: ja, deze vergelijking gaat mank, tenminste vooralsnog. Het is zonder meer duidelijk dat de Amerikanen er geen steem op na houden als de Nazi's, dat gericht was op de systematische uitroeiing van bepaalde bevolkingsgroepen, daar zijn de Amerikaanse maatschappij en democratie gelukkig nog te gezond voor. Ook nemen wij aan dat de legerleiding er geen beleids-punt van maakt hele Vietnamese dorpen uit te roeien. Wij geloven dat elke oorlog vuile handen maakt en dat gebeurtenissen als in My Lai daaraan toegeschreven moeten worden. Over-

eind blijft dan het feit dat enkele individuen zich schuldig hebben gemaakt aan oorlogsmisdaden. Wij moeten echter ook bekennen dat ons geloof wankelmoedig is. Wanneer waddaden als in My Lai op bredere schaal blijken te zijn voorgekomen en wanneer een onderzoek waarbij niets of niemand gespaard wordt (om in militaire termen te spreken) niet van de grond wil komen, dan gaat onze voorwaarde van vooralsnog in werking treden. Dan ook zeggen wij dat de vergelijking wat het legeroptreden betreft niet meer zo erg mank gaat. Dit laatste zou erg triest zijn. Waar blijft dan de rechtvaardigheid van sommige vonnissen (let wel: lang niet alle!) die geveld zijn in Neurenberg en Tokio?

Ook al komt het tot een diepgaand onderzoek en een strenge berechting, dan nog is dat een geringe troost voor de verkrachten, de mishandelden, de verminkten en de nabestaanden van de vermoorden. De waanzin van de moderne oorlog is eens te meer schrijnend naar voren gekomen en de twijfels die wij altijd al hadden over de rechtvaardiging van het Amerikaanse optreden zijn versterkt; wij pleiten „de communisten” niet vrij in dit opzicht, maar die zijn onze bondgenoten gelukkig niet. Wij hopen alleen vurig dat voor grote delen van het Vietnamese volk geen grafschrift zal behoeven te worden ingebeiteld als dat van een verkeersslachtoffer: „Hij had voorrang”.

H. B.

West-Europa in gevaar

Blijkens de N.R.C. van 16 dec. j.l. vindt Papadopoulos, de hoofdman van het Griekse beulenregime,

Friesch Groningsche Hypotheekbank N.V.

pandbrieven

een veilige belegging met zeer hoog rendement

dat de democratie in West-Europa in gevaar is. Zoals men weet trad Griekenland juist voor zijn uitstoting uit eigen beweging uit de Raad van Europa om zo de eer aan zichzelf te houden. West-Europa wordt volgens deze Griek door anarchie bedreigd. Griekenland zou zich om die reden misschien wel meer op Oost-Europa gaan oriënteren, aldus Papadopoulos. Het is nog niet eens zo gek gedacht van hem. In Oost-Europa wordt de „democratie” nl. inderdaad niet door anarchie bedreigd. Wie weet speelde de zelfde gedachte indertijd Hitler c.s. door het hoofd toen zij met Stalin het beruchte niet-aanvalsverdrag sloten. In dit historisch perspectief verbaast het dus niet dat de Griekse kolonels flirtations met het „linkse” fascisme van Breznjef c.s. aanvangen. Intussen is dit een reden te meer om Griekenland nu ook uit de Nato te gooien. Zelfs al loopt het westen dan de kans dat Griekenland een niet-aanvalsverdrag met het Pact van Warschau sluit. Voor de Grieken zelf maakt dat overigens allemaal weinig verschil. Want hoewel de ideologie van linkse en rechtse dictaturen misschien verschillend is (afhankelijk van de gestelde criteria), de knuppels zijn in ieder geval niet uit elkaar te houden.

J. H. LAMBERS

Landbouwoverschotten

Men zou de figuren niet de kost moeten geven die vinden dat de landbouwoverschotten het nijpend-

ste vraagstuk van de EEG is. Het is naar onze mening alleen maar het ingewikkeldste. Een inderdaad nijpend probleem vormt daarentegen de voedselproductie buiten de EEG. Volgens wereldprominenten op het gebied van ontwikkelingssamenwerking en bevolkingsdruk zoals Robert McNamara, president van de wereldbank en Gunnar Myrdal, de beroemde Zweedse sociaal-econoom, is de kans op een catastrofale hongersnood binnen tien jaar angstwekkend groot.

Dit in het oog houdende is het argument van de EEG-protectieisten, dat voedselhulp om niet repercuties op de (toch al zo lage) wereldmarktprijzen zal hebben, absurd.

Verhongerende volkeren oefenen doorgaans nl. geen koopkracht uit. Trouwens, al zouden daardoor de tarweprijzen zakken, wat dan nog? Het propageren van landbouwareaalbeperking binnen de EEG, om de prijzen op peil te houden, getuigt van een ontstellende kortzichtige blik. Immers wanneer eenmaal grond aan zijn agrarisch gebruik is onttrokken is dat meestal definitief.

Momenteel levert Nederland 8000 ton tarwebloem aan Indonesië, gratis. De behoefte van de ontwikkelingslanden zou echter nog wel eens ontzaglijk kunnen toenemen. Voor het keren van dit immense probleem is voedselhulp alleen evenwel natuurlijk niet voldoende. Daarom zou eens moeten worden overwogen of men een deel van de jonge landbouwers, die hier te lande in hun beroep geen toekomst meer

hebben (het plan-Mansholt beoogt o.a. het afvloeien van maar liefst 5 miljoen boeren in de EEG) niet zou kunnen stimuleren om hun kennis aan jonge boeren in de ontwikkelingslanden over te brengen. Eventueel zelfs ter (vrijwillige) vervanging van de militaire dienstplicht. Een dergelijke uitzending dient uiteraard behoorlijk beloofd te worden. Want alleen met het idealisme van een handvol vrijwilligers kan men het naderend gevaar niet afwenden.

J. H. LAMBERS

* * *

In 1971 zal het heil van de rechterzijde moeten komen, verklaarde Geertsema op de partijraad van de VVD. Een betere bijdrage tot de duidelijkheid hebben wij in tijden niet vernomen. Allen, die sinds jaar en dag beweren, dat de VVD rechts is, hebben nu van de baas zelf gelijk gekregen.

* * *

De een raakt geëmotioneerd door een meisje in nachtpon, nou en ik door een Nederlandse vlag op een oorlogsschip, zegt Van Riel in het Algemeen Dagblad.

Zou er iets met Van Riels libido aan de hand wezen?

* * *

Professor Van Hulst van de CHU hoopt dat de christendemocratische groep nooit de meerderheid krijgt. Na tweeduizend jaar christelijke zelfoverschatting doet deze bescheidenheid weldadig aan.

G. v. d. M.

Wreedheid als „Politieke Richtlijn”

Wie herinnert zich niet de reacties op de onthullingen over de in naam der Koningin door Nederlandse militairen begane oorlogsmisdaden in Indonesië? Het zou hier maar om „incidentele excessen” gaan, geen onderdeel uitmakende van een systeem, integendeel, die „eventuele” uitspattingen zouden het rechtstreekse gevolg zijn van de provocaties der inheemse „extremisten”, die ook oorlogsmisdaden pleegden, die wel deel uitmaken van een systeem, waarvan marteling, foltering, plundering wel de meest in het oog springende karakteristieken zijn. Met behulp van de rechtse meerderheid in ons parlement slaagde men er in de zaak naar een studiecmissie te verwijzen die tot taak krijgt de zaak uit te zoeken, opdat de nagedachtenis der in Indonesië gesneuvelden niet besmeurd en belasterd zal worden. Want, zoals men weet, het Nederlandse leger heeft gevochten voor Eer, Fatsoen, Recht, Democratie, Menselijkheid en Vrijheid. Welnu, precies hetzelfde gebeurt in Amerika op

het ogenblik. Ook daar vindt de regering en met haar de „silent majority” die iedere dag trouw naar school en kantoor automobielt, dat ’t Amerikaanse leger (de „jongens”) in Vietnam strijdt voor diezelfde Hoge Waarden, waarvoor ooit de Nederlanders in Indonesië hebben gestreden. Het is natuurlijk te betreuren dat er excessen optreden, maar deze zijn ofwel „incidenteel” ofwel „onvermijdelijk”. Of, zoals Nixon op zijn persconferentie van 8 december verklaarde, het is van het grootste belang er achter te komen of dit inderdaad „een geïsoleerd incident” was, omdat de Amerikanen juist in Vietnam vechten om te voorkomen „dat dat land onder een regime valt dat de wreedheden in zijn politieke richtlijn heeft opgenomen”. Gelukkig is een diepgaand onderzoek nauwelijks nodig omdat al bij het begin van het onderzoek is gebleken dat het inderdaad om een geïsoleerd incident gaat. Dat is vooral van belang, aldus nog steeds Nixon, „om te voorkomen dat de namen van de duizenden

Amerikaanse soldaten in Vietnam en de bijna veertigduizend gesneuvelden niet worden besmeurd" (het Algemeen Handelsblad, waaraan wij deze citaten ontlenen zal het woordje „niet" wel bij vergissing hebben gebruikt).

Wanneer men hier spreekt van een „nationale zelfbevlekkingsactie", spreekt men daar van „het nationale masochisme dat wordt aangemoedigd door een steriele troep schaamteloze snobs die zichzelf als intellectuelen omschrijven" aldus Spiro Agnew, die zich steeds meer begint te ontpoppen als het reactionaire geweten van de conservatieve „silent majority", waarop de regeringen van rust en orde zich zo gaarne beroepen als het er om gaat de linkse critici mond dood te maken.

Als klap op de vuurpijl wijzen de voorstanders van het Amerikaanse optreden in Vietnam dan op de door de Vietcong begane oorlogsmisdaden, zoals bijvoorbeeld in de stad Hue waar meer dan 2000 mensen werden omgebracht, vlak voor het begin van het Tet-offensief.

Natuurlijk wisten we allang wat er in Vietnam gebeurde. De Vietnam-tribunaals in Scandinavië hebben een gruwelijke opeenstapeling van feiten geproduceerd, aan de hand waarvan het inderdaad niet erg moeilijk is de Amerikanen gemeten naar de normen van het proces in Neurenberg van oorlogsmisdaden te beschuldigen.

Nu is het met die term „oorlogsmisdaden" wel een moeilijke zaak. In Neurenberg kwamen indertijd alleen maar Duitsers voor het gerecht — maar viel de bombardering van de weerloze stad Dresden, niet onder de categorie der „oorlogsmisdaden"? Het werd zelfs niet onderzocht. Het was niet moeilijk te bewijzen dat wat de Duitsers deden georganiseerde, gesystematiseerde moord (op een bevolkingsgroep) was, maar waar liggen de grenzen? Waar eindigen de „excessen" en waar beginnen de „oorlogsmisdaden"?

Zoveel weten we wel van het verschijnsel „oorlog" om te kunnen zeggen dat het „krijgsbedrijf" een verruwend invloed heeft, het zwart-wit-denken wordt gestimuleerd, en daardoor het eigen gelijk verabsoluteerd, zodat de middelen door het doel worden „geheiligd" (daarom zullen de kanonnen wel door de bisschoppen en kapelaans met wijwater worden besprenkeld). Het militaire apparaat oefent een grote aantrekkingskracht uit op autoritaire personen, die de orde-symbool van de parade-pas en de pink-op-de-naad-van-de-broek in de burgermaatschappij zo node missen.

De vraag of de Amerikanen oorlogsmisdaden begaan, de vraag of de Vietcong oorlogsmisdaden begaan — die vragen doen eigenlijk niet ter zake.

Er **worden** oorlogsmisdaden begaan, omdat er een oorlog aan de gang is.

En wat zouden we dan moeten doen? Moeten we soms de wederzijdse terreurdaden tegen elkaar gaan wegstrepen, moeten we de door beide kan-

ten gemaakte slachtoffers (mannen, vrouwen, kinderen; „ook babies?" werd er gevraagd — merkwaardig dat ons schuldgevoel pas begint te werken wanneer „ook babies" worden getroffen, alsof dat niet de meest voor de hand liggende zaak zou wezen), moeten we die aantallen optellen, en dan de minst wrede van de strijdende partijen onze sympathie gunnen?

Dat is een logica die nergens op slaat, het gaat hier tenslotte niet om een soort supervoetbalwedstrijd waarin de winnaar op de meeste toejuichingen mag rekenen!

De enige vraag die in deze samenhang relevant is of men deze oorlog gerechtvaardigd acht. En dat is een kwestie van politieke keuze. Vindt men deze oorlog „in het belang van het Vietnamese volk ter voorkoming van een verder opdringen van het communisme" (een standpunt dat, analoog aan de Amerikaanse opvattingen, door de VVD wordt verdedigd), of vindt men bv. het recht op zelfbeschikking, wezenlijker?

Wij vinden de Vietnamese oorlog een staaltje van Amerikaans imperialisme, net zoals het optreden van de Russen in Tsjechoslowakije een voorbeeld is van een ander imperialisme.

Wij vinden dat de Amerikanen in Vietnam niets te maken hebben, omdat we vinden dat het **niet waar** is dat „wreedheid" de politieke richtlijn is van het regime waartegen de Amerikanen zegen te strijden.

Wij vinden dat er sprake is van Amerikaanse agressie in Vietnam. Daarom: ieder slachtoffer is een slachtoffer te veel.

Tenslotte: wanneer de Amerikanen beweren dat een „goeie Vietnamees een dooie Vietnamees" is, begint dat wel te lijken op moord met voorbedachte rade.

Met de gevolgen van de Vietnamese oorlog zal het Amerikaanse volk daarom door de historie tot „levenslang" worden veroordeeld.

GERARD VAN DER MEER

N.V. SCHEEPSWERVEN

PIET HEIN

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115
meter lang. Overdekt droogdok
116x30 meter, geschikt voor
het zwaarste materiaal.

Telefoonnummers

Rotterdam 010 139275

Ridderkerk 01896 3644-3409

Papendrecht

01850 3774 8329-20466

Trekpaardenconferentie 1970

31 JANUARI-1 FEBRUARI
te houden in Kasteel Bouvigne te
Breda, Bouvignelaan 5.

PROGRAMMA
(wijzigingen voorbehouden)

ZATERDAG:

13.00 uur: Ontvangst der deelnemers.
14.00 uur: Opening door de voorzitter.
14.15 uur: Groepsdiscussies Liberaal Beraad gevolgd door pleenaire behandeling.

17.30 uur: Aperitief.
18.00 uur: Diner.
20.00 uur: H. Wiegel, lid werkgroep Liberaal Beraad, VVD, en E. Nypels, O'66, debat over Liberaal beraad.
(Beide heren zijn gevraagd).

22.00 uur: Feest.

ZONDAG:

11.00 uur: Huishoudelijke vergadering.

13.00 uur: Lunch.

14.00 uur: Discussie Gemeentepolitiek.

17.00 uur: Sluiting.

Kosten voor dit weekend f 22,50 (alles inbegrepen) over te maken op giro 953500 t.n.v. Alg.penn. JOVD, Hengelo.

Opgeven vóór 22 januari bij Marion Sanders, Junolaan 31, Rotterdam.
Ieder die zich tijdig opgeeft ontvangt discussienota's gratis thuis.

HB-tafel

Over enkele weken gaan we naar Breda. Elders kunt u lezen dat Hoger Onderwijs en Mens en Samenleving niet aan de orde komen. Wat betreft Hoger Onderwijs, door interne moeilijkheden en te weinig ambitie is de werkgroep ter ziele gegaan. Wellicht kan hier alsnog op terug gekomen worden. Mens en Samenleving heeft zijn werkzaamheden nog niet voltooid, zodat uitstel tot Dalfsen gunstiger geacht is.

Dit neemt niet weg dat er in Breda een overvol en interessant programma op u wacht. Heeft u zich al opgegeven???

Voorts willen wij u er vast op wijzen dat het Nationaal Jongeren Parlement in 1970 gehouden wordt op 4 april. Het onderwerp is Klassejustitie. Gegadigden kunnen zich bij de alg.secr. opgeven.

Heel begrijpelijk is dat in een drukke

maand als december de JOVD-activiteiten niet bruisend zijn. Evenwel verwachten wij dat er in het nieuwe jaar in alle afdelingen weer met groot enthousiasme gewerkt gaat worden. U weet dat de HB-leden altijd graag een convocaat ontvangen en indien enigszins mogelijk komen ook.

Mogen wij u dan een bijzonder goed 1970 en een prettige samenwerking in JOVD-verband toewensen. A. G.

Onder de kerstboom

Dettmeijer: Kant noch wal tekening.

Biesheuvel: AR-ridikuul.

Niemand beter dan de heer Geertsema, kent het incasservermogen van de JOVD.
Je moet de Beer niet schieten voor je

hem verkocht hebt: wat iedere VVD'er van een katholiek moet weten.

Vrij naar Van Thiel: Het woord is aan de heer Wiebel.

Vrij naar Biesheuvel: De jongeheer Wiebelt.

Een Van Someren maakt nog geen lente.

Het burgemeesterschap als verzekering.

Mevrouw Doormeijeren-Grabbelton.

Volkshogeschool Bergen

Vierdaagse cursus voor leden van politieke jongerenorganisaties van 25 febr. t/m 1 maart.

Op het programma staat de opvoering van het polemologische simulatie spel. Kosten zijn slechts f 30,—.

Opgaven dienen te geschieden bij de Alg. Secretaris.

Door de Stichting N.P.C.J.R. is een documentatie Sex en Politiek uitgegeven.

U kunt deze bestellen door overmaking van f 1,— op giro 758486, t.n.v. penn. N.P.C.J.R. te Den Haag.

Adres ALG. PENNINGMEESTER van de JOVD:

Spreeuwenstraat 10
Giro-rekening 953500
HENGELO

Democraten '66 en de keuze

Tot groot misnoegen van de leiders der vijf grote partijen heeft D '66 tot nu toe geen keus willen maken uit hetzij de PvdA, hetzij de VVD, hetzij de confessionele partijen. Bij alle tegenstellingen hebben ze dit gemeen dat D '66 de onmisbare regeringspartner is voor, in volgorde, de progressieve, de conservatieve of de confessionele concentratie. Erg onbaatzuchtig is de liefde niet: sinds Den Uyl weet dat D '66 niet in de progressieve concentratie zal stappen zijn z'n aanhanke-lijheidsbetuigingen aanmerkelijk bekoeld. Hetzelfde zal waarschijnlijk de VVD en de christen-democraten van Schmelzer overkomen.

Blijft de opstelling van D '66 zo „excentrisch” als tot dusverre, dan zit het er dik in dat de aanvallen op deze partij nog in hevigheid zullen toene- men. D '66 is toch wel zo iets als het alibi waarachter de grote partijen zich, in hun onmacht om de noodza- kelijke vernieuwingen tot stand te brengen, kunnen verschuilen.

Toch lijkt het er op dat men ook in

D '66 niet precies weet welke conse- quenties de te verwachten stembus- zeges in 1970 en 1971 voor de posi- tie van D '66 zullen hebben. We heb- ben namelijk op het congres van D '66 op 13 december in Amsterdam sterk de indruk gekregen dat de voornaam- ste issues: de gekozen minister-presi- dent en het districtenstelsel, Van Mier- lo, die regeringsverantwoordelijkheid in principe bepaald niet wil en kan afwijzen, als een molensteen om de nek hangen. Een deel van de aanhang van D '66 bevalt de excentrische hou- ding dermate goed dat het door te hameren op onverkorte uitvoering van de staatsrechtelijke voorstellen de partij in het isolement laveert.

Het is duidelijk dat D '66, zowel achterban als leiding, zich in de huidige positie wel voelt. De ontwikkelingen binnen het PAK, in de groep van Acht- tien en in het Liberaal Beraad, maar vooral die in het parlement (Van Mier- lo gaf een aantal navrante voorbeel- den van wat hij noemde het „rollen- spel” in de Tweede Kamer) gaven

D '66 weinig aanleiding de taktiek van afwachten voorlopig op te geven.

* * *

Het lijkt er daarbij op dat D '66 een enorme misrekening zal begaan — als de partij niet goed uitkijkt. Want ondanks de tekenen van het tegendeel schrijdt de partijvernieuwing voort.

Omdat de Partij van de Arbeid de KVP afwijst als regeringspartner, en er nog niets is dat wijst op een ver- anderende houding, hoewel je dat ook weer nooit zeker kunt weten, zullen de huidige coalitiepartners ook na 1971 op elkaar zijn aangewezen. Met name de VVD opereert op het mo- ment zeer slim door de confessionelen op alle mogelijke manieren aan het kabinet-De Jong te binden. Zelfs heeft Geertsema de confessionelen open- lijk opgeroepen aan de invloed der „radicalen” een eind te maken.

Ondanks de principiële afwijzing van de confessionele partijgrondslag (zie het beginselprogramma der VVD) heeft de VVD echter het grootste belang bij sterke confessionele partijen — tenminste, zo sterk dat ze met de VVD over een werkbare parlementaire meerderheid beschikken. De VVD heeft daarom niet het minste belang zich al te zeer met D '66, behalve om modieuze redenen als een „mo- dern gezicht”, te bemoeien, omdat D '66 een vergaarbak is van een waar- schijnlijk zeer groot aantal confes- sionele kiezers. Op dit moment is D '66 de enige partij die de sleutelpositie van de confessionele partijen kan bre- ken. Dat de VVD dit al lang goed be- grepen heeft blijkt dan ook zeer dui- delijk uit de strikt afwijzende houding die ze tegenover D '66 heeft ingenomen. Het gevaar dat D '66 nu dode- lijk bedreigt is dat het terecht komt ergens in het politieke krachtenveld tussen PvdA en VVD in — waar zich nu de confessionelen bevinden! Let wel: dit gaat slechts op wanneer PvdA en VVD zich in hun huidige sterkte kunnen handhaven, en daar ziet het wel naar uit.

* * *

In feite is het zo dat de keuze, waar- op met name Geertsema en Den Uyl zo aandringen, al gemaakt is. Uit de hele opstelling van D '66 blijkt dat deze partij hoort in de ondogmatische, progressieve richting, die ook zo vele liberalen aantrekt. Van het conserva- tieve liberalisme van de VVD, dat een tegenstelling wil creëren tussen „in- dividu” en „gemeenschap”, en dat vat onder de noemer van het „liberale mensbeeld”, moet D '66, dat is toch wel duidelijk gebleken, niets hebben. Dat betekent echter dat D '66, of het nu wil of niet, terecht komt bij die

Stichting Nederlands Komitee voor Internationaal Jongerenwerk

gevestigd te Amsterdam

zoekt:	ALGEMEEN SEKRETARIS
taak:	dagelijkse leiding van het buro te Amsterdam
vereist:	— leeftijd 25-30 jaar — opleiding tenminste middelbare school — goede talenkennis — goede contactuele eigen- schappen — kennis van en belangstelling voor internationale verhoudin- gen
geboden wordt:	— ambulante functie, waarin het mogelijk is initiatief te ont- plooiën. — goede salariëring.

Schriftelijke sollicitaties aan het bestuur van de Stichting N.K.I.J. p/a Johan van Oldenbarnevelt- laan 107 te Den Haag.

Informatie: 070 - 54.75.16 (heer Lekkerkerker).

partijen en groeperingen die eenzelfde mentaliteit hebben — welke die partijen en groepen zijn is in twee jaar kamerpraktijk wel gebleken.

Maar ook die keuze brengt D '66 in de grootste moeilijkheden. Want de partij beseft heel goed dat ze met haar bijna dogmatische dualisme bij de PvdA niet heeft aan te komen, terwijl de PPR en de PSP (naast andere partijen) niets moeten hebben van de staatsrechtelijke wijzigingen die D '66 voorstelt, met name het districtenstelsel wijzen zij af.

Het merkwaardige feit doet zich voor dat de VVD in politiek opzicht zich ver van D '66 heeft verwijderd, maar de dualistische opvattingen met die partij gemeen heeft. Waarbij de Democraten dat willen benadrukken door de minister-president rechtstreeks te laten verkiezen.

* * *

Wat wij in 1966, bij de geboorte van D '66 al hebben betoogd, blijkt ook nu weer: de staatsrechtelijke voorstellen van D '66 hebben met een politieke keuze weinig uit te staan, integendeel, ze worden door een deel van de aanhang van D '66 aangegrepen om de politieke keuze te ontlopen (niet, het zij hier wellicht ten overvloede vermeld, die tussen „socialisme” of „liberalisme”, maar die vóór *politieke, culturele en economische democratie*). Of, anders geformuleerd: de eis tot democratisering, die in D '66 luide wordt gehoord en begrepen, hoeft niet noodzakelijkerwijze te leiden tot de bekende staatsrechtelijke voorstellen van D '66 van dit moment.

Terecht wijst D '66 het dogmatisme af. Maar de fout die D '66 dreigt te maken is het tot dogma verheffen van haar eigen staatsrechtelijke voorstellen. We zijn van mening dat het uitermate te betreuren zou zijn indien de gekozen MP en nog meer het districtenstelsel het voorwendsel zouden worden waarmee, wij benadrukken het, de noodzakelijke vernieuwingen in het staatsbestel, die trouwens van de huidige regering niet te verwachten zijn, worden tegengehouden. Daarom zal D '66 wel wat water in de wijn moeten doen. Uit de harde taal van Van Mierlo („D '66 tegen het systeem, D '66 tegen de rest”) mag *niet* worden afgeleid dat D '66 niet wil praten, *wel* dat de discussies fel zullen worden. Wij geloven echter niet, dat de eigenschap van Gruyters, het Amsterdamse koopmanschap, een trek is die de andere D '66-ers ontberen. Voor diegenen in D '66, wier politiek engagement niet verder gaat dan de gekozen minister-president geldt dan ook het parool dat op het jongste democraten-congres werd gegeven, niet minder dan de andere

democraten overigens, het uitdiepen van een beleidsplan in 1970, een plan dat niet omzeilt de vraag welke koers D '66 op de lange termijn zal moeten varen.

Ondanks de zonnige vooruitzichten,

met name de electorale, zit ook de toekomst van D '66 vol voetangels en klemmen. Maar gezond pragmatisme staat er borg voor dat de democraten dit wel beseffen!

GERARD VAN DER MEER

Geboekstaafd

De gebeurtenissen rond de communistische machtsgreep van 1965 in Indonesië hebben aanleiding gegeven tot vele wilde fantasieën.

De laatste tijd komen de zo onmisbare ooggetuigeverslagen los, waartoe hoort het boek „Omwenteling in Indonesië” van de Amerikaanse journalist *John Hughes*. Hij heeft zich niet erg verdiept in de kenmerken van de Indonesische samenleving, maar geeft wel een zeer gedetailleerd overzicht van de vele en verwarrende gebeurtenissen. Rechtvaardiging tot hun opstand vonden de communisten in het bestaan van een z.g. Raad van Generaals. Hughes onderzoekt of deze Raad werkelijk bestaan heeft en komt tot de conclusie dat steekhoudend bewijsmateriaal niet te vinden is. Na de staatsgreep heeft Hughes vooral Midden Java, waar de communisten bijzonder sterk waren, bezocht. De gruwelen toen t.a.v. de communisten bedreven worden uitgebreid verhaald. Tot een uitspraak over het juiste aantal vermoorden komt Hughes niet, maar zijn schatting ligt wel veel hoger dan de “officiële cijfers”.

Het enige bezwaar dat men tegen Hughes' boek kan aanvoeren, is dat het wat eenzijdig is gekleurd. Over de rol van de CIA in Indonesië komen van Hughes weinig te weten. Misschien dat hij gelooft dat de CIA helemaal geen rol van betekenis gespeeld heeft, maar dan moet men constateren dat Hughes er weinig aan heeft gedaan deze mening met argumenten te staven.

Een geheel ander boek is dat van *dr. B. Gunawan*, onder de titel „Kudeta; staatsgreep in Djakarta”.

De titel van dit boek is wat misleidend. Over de staatsgreep zelf vertelt Gunawan erg weinig. Het is hem vooral over de voorgeschiedenis te doen en deze is minstens zo interessant als de „kudeta” zelf. De coup wordt door Gunawan geplaatst binnen het kader van de Indonesische maatschappij zelf. Dat heeft tot gevolg dat Gunawan de staatsgreep op zichzelf niet zo belangrijk vindt, een opvatting

waar wel het een en ander tegen in te brengen is.

In ieder geval is de schets van de Indonesische samenleving bijzonder interessant omdat Gunawan duidelijk maakt dat sommige kenmerken van die maatschappij rechtstreeks zijn terug te voeren op de vroegere koloniale status van het land.

Veel aandacht besteedt de auteur aan de rol van Soekarno in de geschiedenis van de onafhankelijke republiek, vanaf zijn glorieuze aanvang tot aan de roemloze afgang zo'n twintig jaar later.

Dit boek en het hierboven genoemde is verplichte lectuur voor iedereen die zich een oordeel wil vormen over de contemporaine geschiedenis van Indonesië.

*) *John Hughes: Omwenteling in Indonesië. Uitg.: Nederlands Boekhuis Tilburg. 297 pag. f 17,50.*

* * *

Het tweede deel in de serie „Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog” van prof. De Jong heeft in de publiciteit niet de aandacht gekregen die het eerste deel wist te trekken. Ergens is dat wel begrijpelijk: in het eerste deel heeft De Jong immers de lijnen getrokken die in de opvolgende delen kunnen worden teruggevonden. De kritiek die hier en daar op De Jongs werk is geuit zal daarom, voorzover het fundamentele zaken betreft, ook achterwege kunnen blijven. Het werk van De Jong blijft echter zeer lezenswaard. In het bijzonder daar waar de schrijver een persoonlijke noot toevoegt, zoals de gesprekken met koningin Wilhelmina. Dat hoofdstuk is meteen het hoogtepunt van het tweede deel.

De beschrijving van het Venlo-incident en van de activiteiten van de vijfde colonne zijn bijzonder instructief voor hen die wensen te denken in schema's, die juist daarom zo ergerlijk zijn omdat ze niet steunen op historische inzichten maar vooral dienen voor actuele politieke doeleinden.

Bescheidenheid zouden ook zij moeten leren op te brengen die de desolate toestand van het Nederlandse leger wijten aan de ondermijnende activiteiten van sociaal- en vrijzinnig-democraten. Ook voor defensie hadden de conservatieven geen cent over; bovendien klampte rechts zich vast aan de „neutraliteit” (De Geer). Wie zich desondanks wel zorgen maakte, werd door Colijn met een „de regering waakt over u” naar bed gezonden.

Het werk van De Jong is reeds nu klassiek en onontbeerlijk voor het begripen van een stuk jongste verleden.

Prof. dr. L. de Jong: Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog. Deel 2: Neutraal. 460 pag. Prijs f 16,—. Staatsuitgeverij, 's-Gravenhage.

Enige tijd geleden schreven wij in een artikel over de oorlog in Vietnam over de „de andere oorlog”, de oorlog om de harten van de Vietnamese bevolking te winnen voor de Amerikanen en de Zuidvietnamese regering. Die politieke oorlog te winnen is de voorwaarde voor de militaire overwinning van de Amerikanen.

Thans erkennen de Amerikanen de nederlaag in Vietnam, vooral omdat die „andere oorlog” een fiasco is geworden. Luitenant-kolonel William R. Corson illustreerde die nederlaag in zijn boek „Verraad van een natie”. Ons heeft het diepst getroffen zijn beschuldiging dat de Amerikaanse regering feiten die schadelijk zijn voor de theorie, weigert te aanvaarden. Het feit b.v. dat de Vietnamese oorlog een bevrijdingsoorlog en niet communistische agressie van Hanoi is.

Corson geeft een gedetailleerde beschouwing over de onvoorstelbare corruptie en sabotage, die slechts te verklaren is door de enorme kloof tussen de regerende kliek en de massa van het volk. Corson is naar dat volk toegegaan en heeft het vertrouwen voor zijn pacificatiesysteem gewonnen door de corruptie effectief te bestrijden. Daaruit leidt hij een recept af om de vrede in Azië te winnen.

Een indrukwekkend boek, dat wel lijdt aan een te grote dosis Amerikaans paternalisme, alsof de Vietnamezen niet in staat zouden zijn orde op eigen zaken te stellen. Corson lijkt daarvan nog niet zo overtuigd.

William R. Corson: Verraad van een Natie. 256 pag. Uitgever: De Boekerij N.V., Baarn.

DEZE CHAUFFEUR LAADT EN LOST IN 4 MINUTEN 21 SECONDEN !!!

Hoe kan dat nou? Smpel! Eén chauffeur, één truck en Van Weelde's wissellaadbakken. 'n Enorme besparing op wachttijd, arbeidsloon verzekering en motorrijtuigenbelasting. Alle wissellaadbakken conform toegestane draagvermogens,

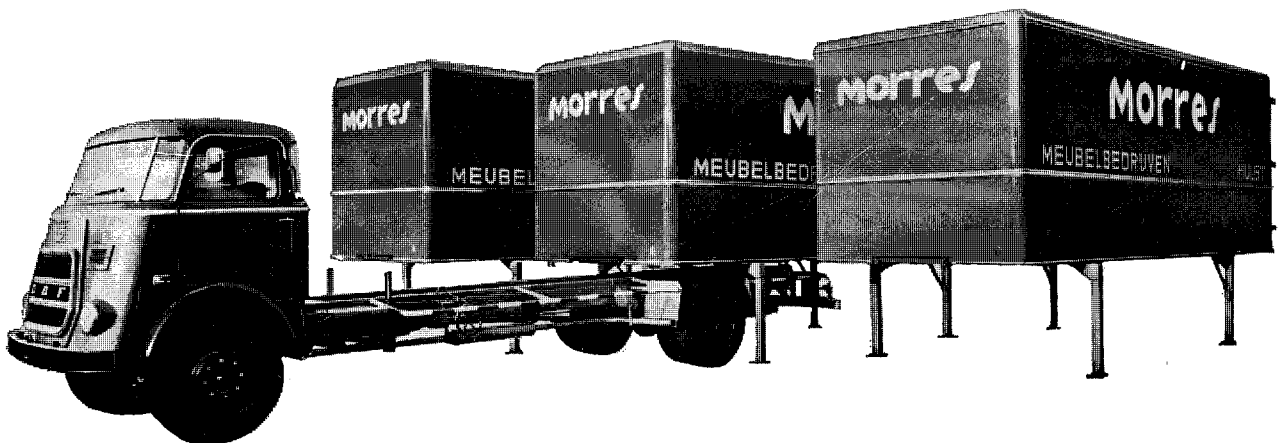
voor elk soort vervoer en in diverse afmetingen. De metalen bodemframes zijn uitgerust met draaibare of inschuifbare steunpoten. Iedere truck voorzien van hydraulische hefinstallatie in vermogens van 5 t/m 15 ton.

CARROSSERIE- EN CONTAINERFABRIEK

PAUL & VAN WEELDE N.V.

'S-GRAVENWEG 350 - NIEUWERKERK A/D IJSSEL - TEL. (01803)-2841* - TELEX 23240

Leren zij het dan nooit?

Het is voor de Verenigde Staten een kommervolle tijd. Naast alle andere zorgen doemt nu nog een dreigende verzwakking van de zuidflank van de NAVO op. In Turkije is de NAVO allesbehalve populair meer; de verhoudingen met Rusland worden wat beter. In Italië neemt de sociale onrust dreigende vormen aan. Dit is kort weergegeven de reden waarom de Amerikanen zo hechten aan een stabiel regiem in Griekenland. Een treurig historisch feit herhaalt zich. Uit

militair-strategische motieven kiest de V.S. partij voor een dictatoriaal regiem, alsof tussen een rechtse dictatuur en een linkse anarchie, waarbij de Sovjet-Unie garen spint, niet een zee van ruimte ligt. Wat echter dubbel teleurstelt is dat de Amerikanen zich zelfs niet ontzien hebben om pressie uit te oefenen op de Westeuropese regeringen, met name die van West-Duitsland, om tegen de uitstoting van Griekenland uit de Raad van Europa te stemmen. Het is desondanks toch

gebeurd, gelukkig. Men vraagt zich echter wel af hoe het mogelijk is dat de Amerikanen doorgaan met steeds op dezelfde wijze te blunderen in hun buitenlandse politiek, die zo langzamerhand dreigt volstrekt ongeloofwaardig te worden. Het lijkt erop dat Nixon nog steeds even kortzichtig is op dit gebied als hij altijd al was en dat ook hij van gemaakte fouten niet heeft geleerd. Of zou onze vriend van Griekse afkomst Spiro Agnew toch meer invloed hebben dan wij dachten: die kolonel in burger?

Adres ALG. PENNINGMEESTER van de JOVD:

Spreeuwenstraat 10
HENGELO
Giro-rekening 953500

'Zorgdatikmenietvoor je hoof te schamen'

was de wens van Pa toen de 21-jarige Pieter Oud de politiek inging. Deze en andere onthullingen over de moeilijkst toegankelijke staatsman leest u in de zojuist verschenen uitgave

Bewegend verleden

Een biografische visie van het Kamerlid H. J. L. Vonhoff op prof mr. P. J. Oud.

Een stuk gedegen inside-information dat u moet kennen, wilt u de voor- en na-oorlogse politieke ontwikkeling beter begrijpen.

Prijs f 22.50.

 SAMSOM Uitgeverij

Verkrijgbaar via de boekhandel
Alphen aan den Rijn, Telefoon (01720) 6633

Staalconstructies
voor alle doeleinden
Speciaalbedrijf voor
zwaar plaatwerk
Constructiewerkplaat-
sen

W. HUIZER n.v.

CAPELLE a/d IJSSEL
TELEFOON 01804 - 2657